

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 6 februari 1906, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående beviljande af vissa förmåner för enskilda järnvägsanläggningar.
(R. A.)

Med anledning af en utaf Kungl. Maj:t till 1905 års Riksdag af-låten proposition medgaf Riksdagen, jämlikt skrifvelse den 3 mars sist-nämnda år, att Kungl. Maj:t ägde, där så pröfvades lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1906 års lagtima riksdag kunde undfå Kungl. Maj:ts tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfinge statsbidrag eller icke,

dels erhålla upplåtelse af den för järnvägsanläggningen erforderliga, kronan tillhöriga jord sålunda: att jord, som stode under kronans omedelbara disposition, upplättes utan någon ersättning; att jord från de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplättna kronoallmänningar upplättes utan annan godtgörelse än ersättning till vederbörande innehafvare för intrång i nyttjanderätten; att jord från de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, hvilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, upplättes utan annan ersättning än för minskning i arrendatorns brukningsområde under den återstående arrendetiden äfvensom för skada och intrång; samt att för jord, som vore till

Bih. till Riksd. Prot. 1906. 4 Saml. 1 Afd. 15 Häft. (N:o 23.)

boställe eller åt enskild person, menighet eller inrättning med åborätt eller annorledes än hvad ofvan sagts upplåten, ersättning skulle lämnas såväl för själfva marken som för skada och intrång; och skulle ersättningen i nämnda fall bestämmas i den ordning, förordningen angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof den 14 april 1866 stadgade;

dels ock kostnadsfritt begagna för anläggningen sådana å kronans ägor belägna kalk- och stenbrott jämte grustäcker, som kunde vara disponibla.

Då de skäl, hvilka föranledde Kungl. Maj:ts ofvanberörda, af Riksdagen bifallna förslag, fortfarande ägde giltighet, har Kungl. Maj:t i proposition (n:o 17) af den 30 december 1905 föreslagit Riksdagen medgifva, att Kungl. Maj:t ägde, där så pröfvades lämpligt, berättiga kommuner, enskilda personer eller bolag, hvilka intill början af 1907 års lagtima riksdag kunde undfå Kungl. Maj:ts tillstånd att inom riket anlägga järnväg, att, ehvad de för sådant ändamål undfinge statsbidrag eller icke, komma i åtnjutande af omförmälda förmåner.

Statsutskottet, till hvilket denna proposition remitterats för förberedande behandling, har icke funnit något att erinra vid hvad däruti föreslagits och hemställer fördenskull,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 6 februari 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.